

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Caroli Scribani E Societate Iesv Medicvs Religiosvs De Animorvm Morbis Et Cvrationibvs

Scribanius, Carolus

Antverpiæ, 1618

V. Tepiditas in ijs quæ spiritum tangunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46194](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46194)

CAPVT V.

Tepiditas in iis qua spiritum tangunt.

VT non immeritò tales lenta tabe, & febrì hectica consumi dixeris, quorum robur pedetentim emedullatur, nec sentientes mala sua corruant; quoque ruinae propiores sunt, eò minùs pericula sua persentiscant.

Nec alteri rei commodiùs hæc tepiditas, animique languor comparari potest, quàm blattis & tineis, interiora validorum etiam lignorum rodentibus, vt si moram feceris, nudum corticem, exeso robore reperias.

Rectè etiam assimilari tepidus potest hydrope aut aqua intercute laboranti, à qua paullatim opprimitur & suffocatur. Ignauus planè morbus, qui à paruis initiis serpendo, tibias ferè, indeque vniuersum corpus occupat: suffocatque quidquid generosorum spirituum toto sparsum iacebat corpore, enecatq; quidquid magnum abditum latebat fibris, vertitque in limosam quandã saniem quidquid venis claudabatur valetudinis bonæ.

Melancholicis etiam humoribus pregrauato

uato similis est tepidus : nauseabundo in omnibus stomacho. ad omnia varius & inconstans, sibi aliisque grauis, aliorum contemptor & fugillator, inuidiaque in superioribus aliorum successibus intumescens. cui cum nihil placeat, displicent omnia. frigidos calentesque iuxta auerfatur. nec bonus haberi potest, nec malus vult. *Vult nimirum & non vult piger, anima* ^{Prou. 12} *autem operantium impinguabitur.*

Sed & similis est limaci, ignauissimæ inambulationis pigra fœdaque vestigia relinquenti; cum inerti volutatione corpus reptando trahit, signatque ignauas circumductiones spurca colluie, ingenti spectatium calcantiumque fastidio. idem in tepido reperies, qui in omni actione, teporis sui lenta vestigia relinquit, nauseam ardentibus paritura & sanè nihil ab illo expectes, præter ignauas quasdam molitiones. pigro tepore signatas, vt aliquid voluisse illum potius, quam fecisseprehendas: adeoque nec voluisse quidem, nisi quæ propensionis suæ amica, amicum teporem fouent.

Vetus dictum & verum, Potior est exercitus ceruorum leone ductore, quam leonum ceruo duce. vt videamus omnium gentium sententia, quantum possit ardor,

R 5 ani-

animusque excelsus; quantum secum de
trimenti damni que trahat mens vilis &
tepore quodam cincta. leo nimirum vnus
tot ceruos leones facit, ceruus vnus tot
leones ceruos. Ita accensus ductoris ani-
mus in reliquos ardorem ignemque; diffun-
dit; mens tepida ducis in omnes teporis
languorisque sui virus iaculatur. Ad ardua
fanè, & victura idoneus esse tepidus non
potest; cum quæ in posteritatem abitura
sunt, calorem & ignem quendam exigant
sine quo nemo manum extendit ad vi-
ctura. Ingens nimirum animus esse debet
qui ad excelsa dexteram porrigat. hunc
animum interior quidam æstus propellit.
at in tepido languet omne pectus, caret
que hoc magnarum cogitationum prouo-
camento. & fanè nisi amoris quidam æstus
hominem protrudat, quid sperari magnū
potest? cum ab vno amore meritorum ma-
gnorumque mensura nascatur. ab illo ne-
mo excluditur. pares Reges diuite que
seruis pauperibusque sunt. nulla conditio-
num, genituræ, opum, honorum discrimi-
na amor nouit. hunc amorem in tepido
non reperies: ardoribus enim amor omnis
fulcitur, ignorat frigora. Iam quam mer-
cedem à Deo tepidus speret, mercedis
mensura destitutus? neque enim ille tam
dono-

donorum magnitudinem, quàm largientis ardorem intuetur. misera alioqui futura pauperis conditio, qui sola mente, magna magnis remuneranda præmiis donare potest. ita viduæ illius Evangelicæ laudatus animus, non minuta duo. & maiora hæc fuerunt magnorum thesauris, cum ab ingenti animo duo venirent minuta, abitura in talenta, si opes animis pares fuissent.

Nec in vno primo possessore suo tepor hic manet, sed noxiæ instar scabiei ac pruriginis contubernales occupat. arbitreris lepram latè se spargentem, ac in obuia quæque sæuientem. ita serpit hoc malum, & ab vno capite totam propè non rarò familiam occupat. extinguiturque vnus exemplo ardor quidam mentis, ac quasi iniecto flumine tepescit prior flamma. & qui ignis antè fuerat, nunc solo fumo, ignem aliquando fuisse ostendit. pœnitet nimirum ignium quia pœnitet laborum: molliaque blandaque amplectimur, cum domesticum exemplum videmus. noxia enim potentia in exemplum & imitationem sunt.

Ingens deinde teporem pusillanimitas comitatur, animus deiectus, variij metus ac timores plurimū inanes, suspicionumque

que integra nemora. quæ omnia potien-
 darum rerum desperatione clauduntur:
 qua malorum omnium extrema nascun-
 tur. bonitatis diuinæ diffidentia, misera-
 tionis desperatio: ac denique cælestium
 non iam neglectus tantum, sed & contem-
 ptus quidam. nam cum labores fugiat, vi-
 deatque se ad illa sine his peruenire non
 posse, in contemptum illorum deuoluitur.
 cum carere cælestibus malit, quam sudo-
 rem in illorum prosecutione fundere. ita
 carior illi cælestibus sudor est. vt similis sit
 illis qui apud Sapientem inclamant: *Ex-*
tinctus cinis erit corpus nostrum, & spiritus
diffundetur tanquam mollis aer, & transiet
vita nostra tanquam vestigium nubis, & sicut
nebula dissoluetur, quæ fugata est à radiis solis.
Venite ergo & fruamur bonis, vino pretioso &
unguentis nos impleamus, & non pratercat nos
flos temporis, coronemus nos rosis antequam ma-
cescant: nullum pratum sit, quod non pertran-
seat luxuria nostra. cum enim desperent cæ-
 lestia quæ solis laboribus parantur, ver-
 tunt conatum suum mollem ad humana,
 omnemque in iis felicitatem ponunt, cum
 non magnis sudoribus hæc parentur, vt
 quæ obuia sint, & vtrò etiam se ingerant,
 imò & non rarò etiam reluctantes se ob-
 trudent.

Sap. 2.

Et

Et verò nemo è nobili Religioso vertice, nisi per immania teporum præcipitia ad malorum profunda delapsus est: vt per tepiditatis incrementa, tanquam per præcipites gradus, aut decliua montium, ad infelicia præcipitia labamur. nemo etiam Religiosam stationem signaque in qua iurauerat desertor reliquit, qui non priùs à teporibus his proritatus ac delinitus, longa quasi manu ad turpem infortunatamque fugam deductus fuerit. nemoque spiritalis militiæ desertor audiuerit, qui excusso tepore, fortiter Religiosam semitam presserit.

Benè dictum à Sapiente: *Spuria vitulina non dabunt altas radices, aut stabile firmamentum collocabunt. Et si in ramis in tepore germinauerint, infirmiter posita à vento commouebuntur, & à nimietate ventorum eradicabuntur. confringètur enim rami inconsummati, & fructus illorum inutiles & acerbi ad manducandum, & ad nihilum apti.* Spuria in Religione vitulina, & torpore quodam desides sunt, remotissimi à germanorum Dei filiorum affectu. neque altas in ea radices tepor aget: neque debilius vllū fundamentum tepore est. cui quidquid superstruitur, aduersis ingruentibus, radicitus euellitur: sed neque si excreuerit in arborem,

Sap. 4.

rem, ramos fructusque dabit perennaturos: ac si quos dederit, insuaues, & in frustillas aut quasi in farinam comolendo dabit. insipida enim omnis operatio tepentium est, & stomachum motura. vnde

Apo. 6. illud: *Vtinam frigidus esses, aut calidus; sed quia tepidus es, incipiam te euomere ex ore meo.* Nec mirum hoc videri debet. cum tepidus omnis instar tepentis sit aqua, vomitum prouocantis. quid verò foedius vomitu in humanis? nauseantis verò hinc stomachi consuetudo exprimitur, qui noxia à se valido impulsu repellit, vt reliquo corpori bene sit: ne, si nocitura hæc contineat, ad reliqua abeat hoc virus, & toti paulatim corpori interitum paret. Hinc grauis etiam illa interminatio, *Maledictus qui facit opus Dei negligenter.* nec mirum, cum in tantæ maiestatis oculis constitutus, ignaui quadam socordia diuinas res exequitur, tantis promissionibus locupletatas, tanquam si res ludicras pertractaret. ita deludit in re salutis, infelici plurimum exitu luditur; & seriò destituitur à Domino, qui non seriò tanti Dei res peregit.

Iere. 48

Pro. 6. Fortiter proinde per Sapiëtem nos Dominus ad labores inhortatur: *Vade ad formicam, ô piger, & cõsidera vias eius, & discè sapientiam: quæ cum non habeat ducem, nec præcepto-*

ceptorem, nec principem, parat in aestate cibum
 sibi, & congregat in messe quod comedat. Vt
 quequò piger dormies? quando consurges è somno
 rno? paullulum dormies, paullulum dormitabis,
 paullulum conseres manus tuas vt dormias, &
 veniet tibi quasi viator egestas, & pauperies
 quasi vir armatus. Si verò impiger fueris, ve-
 niet vt fons messis tua, & egestas longè fugiet.
 Erubescat tepidus doceri à formica. cælo
 natum doceri ab infima bestiarum, & pru-
 dentiam discere ac futurorum providen-
 tiam ab insensato animalculo. vt paret hic
 sibi quod æternum prodesse queat: tepore
 nunquam parauerit. labore & sudoribus
 æterna veniunt. Nam quid aliud speret
 torpore marcescens, quàm vt ab egestate
 tanquam ab armato prematur, perenni-
 bus celorum diuitiis exclusus? *Egestatē enim* Pro. 10
operata est manus remissa: manus autem fortium
diuitias parat. Sapiētis verba sunt & illa: Pro. 28
Qui operatur terram suam, satiabitur panibus:
qui autem sectatur otium, stultissimus est. Ad-
 dit, *Qui mollis & dissolutus est in opere suo, fra-* Pro. 13.
ter est sua opera dissipantis. Et illud, *Pigredo* Pro. 18.
immitit soporem, & anima dissoluta esuriet.
 Egestatem anima remissa, fortium verò
 manus viriliter certantium, & de genu pu-
 gnantium, quibus à vulnere & sanguine
 crescit animus, opes parabunt æternas.

Hinc

Hinc meritò stolidissimi censendi sunt otij sectatores, quibus animæ panes cælestes gratiæ, & æterni fontes cælestium donorum negantur. hinc illa esuries, & infelix tepentium sitis, quæ à negato cælesti cibo potuque nascitur; atque hinc etiam promissorum diuinorum bonorum abdicatio. hæredes eramus. excludit nos tepot vt tam illustribus indignos. quæ sola virtute, vigili cura, profusis sudoribus, infesso labore parantur.

Eleganter torpentem describit Sapiens: *Pro. 26. Sicut ostium vertitur in cardine suo, ita piger in lectulo suo. abscondit piger manum sub ascella sua, & laborat si ad os suum eam conuerterit. Et tamen sapientior sibi piger videtur septem viris loquentibus sententias.* Commoditatibus nimirum suis tanquam molli lectulo indormit piger, frigora metuens. hinc illa ignauia retractæ dexterae, ori que cibum negantis. negat subtrahitque hunc sibi animæ cibum tepidus, laborem fastidians, quo solo cibus ille paratur. nec pudet illum à puellis puerisque vinci: quorum non pauci contemptis calcatisque mollibus, per dura & aspera cælesti cibo pasti sunt: per vulnera nimirum & sanguinem cælo inscripti. &, quod stolidissimū est, sapiens sibi piger videtur; quasi prudenti circum-
spectione

spectatione & ignes & frigora fugiat, & ini-
 mica corpori deuitet: gaudet nimirum
 blandè ludentibus, & quadam dulcedine
 molliter dissuauiantibus: damnat quos du-
 ris & asperis calcatis, per ardua viam sibi
 ad æternitatem sternere videt, quasi na-
 turæ aduersantia vltro auidi amplectan-
 tur: ignari, æterna illis præmia, torpenti-
 bus verò nullo æuo morituras pœnas pa-
 rari. & *Per agrum hominis pigri transiui, & per* Prov.
vineam viri stulti: & ecce totum repleuerant 24.
urtica, & operuerant superficiem eius spina,
& maceria lapidum destructa erat. tepenti-
 bus enim dormientibusque nobis, ac tan-
 quam de re salutis nimiùm securis, nocitu-
 ra aduersarius semina inspargit, opplet-
 que malarum cogitationum ac desiderio-
 rum zizaniis pectus; valido antè virtutum
 aratro subactum.

Hoc malum vbi inualuerit, ad ardua
 quæque ignauissimos reperies, sed neque
 facillima nisi placentia admittent. Vrges,
 & instas operi? negant se posse, inualetu-
 dinem causantur, onerisque munerisque
 magnitudinem, impares vires.

Succedit his quædam spiritualium re-
 rum nausea, horror paupertatis, obedi-
 tiæ & pœnitentiæ, omnisque omnino
 austeritatis; dum mollia captat animis;

S

&

& blandientibus se totum immergit, de
feruescente spiritus ardore, ac vniuersim
mutua refrigescente caritate.

Itur deinde regia via ad corporis com-
moda, ad prodigam in cibum, potum, so-
mnum profusionem, ad voluptatem de-
nique suaue ridentem, prouocantem, &
ad se molles hosce spiritus allicientem.

Neque aliud sperari ab hoc tepore po-
test. nam vbi elanguit ardor spiritus, ex-
tabuitque pristinus æstus, ac quasi in fa-
uillam cælestes antè flammæ abierunt, ni-
hil nisi inanem fumum, leuemque ac eua-
nidum vaporem sperare possumus.

Et certè abacto pristino ardore, animi-
que calore emortuo ac consepulto, o-
mnium spiritualium rerum mortem quan-
dam ac interitum sequi necessum est: inci-
pitque exinde viuere caro, cùm quantum
illi spiritus decedit, tantum illi vitæ acce-
dat; quantumque spiritui cura cælestis
subtrahitur, tantum huic sæcularis auræ
succrescat. è tepore proinde illius, ardor
huius enāscitur: ita namque in his com-
paratum est, vt quantum detrahatur vni,
tantum addatur alteri, quantum decrescit
vni, tantum alteri accrescat: vt vnus inter-
itus, vita sit alterius.

Inuigilandum proinde ne noxius hic
tepor

tepor animum occupet. nam vbi illum semel possederit captiuumque duxerit, nequidquam ferè melioribus ignibus excites: tam alto sopore pectus illiditur, vt nec potentissimis quidem spiritalibus prouocamentis è profundo, quo tenetur, somno, ad se redeat, & nihil iam huic in omni vita feriam. vt ludicra, & comœdiæ scenam grauissima quæque peragit: nec vt sua, sed vt aliena retractat: si dederis, accipiet, & vix aliquâdo vel offerenti manum porriget: quòd si vltro non inieceris, nec desiderabit quidem, multoque minùs sudorem effundet, aut laborem impendet: sed neque spe felicitis æternitatis, aut infelicitis æternitatis metu commouebitur: in gloria, aut inglorius vitam ducat, iuxtà habebit. propone vtriusque vitæ præmia, laboribus terretur: propone huius & alterius iudicia vitæ, tabescet ignauia; nec aut ad vnius gloriam, aut ad alterius prouocabitur tormenta. narra quæ æternitatē tangunt, fabulæ illi videntur; quæ Iudicem Deum, tragœdiæ fragmentum. Nec plurimum magis præmiis pœnisque propositis mouebis, quàm cadauer minis: imple mentem terroribus, imple gaudiis, virtutis speciem propone, & quidquid in illa prouocat in sequelam, in admirationem, in

laudem, in animi tranquillitatem & pacem nullo calamo explicandam; adde caelestem amorem, & quidquid vnquam flammaram iaculatum est cælum, quidquid ignium infernus; emarcidum truncum arbitraberis: nisi quòd belluarum prore pronus rapiatur in corporis commoda, felicitatemq; in his ponat suam: quidquid verò ingenio, labore, industria assurgit ad magna, execratur.

Sed neque fidi huic quidquam potest, nec tutò aliquid committi, vnaque fides huic beatitudo est, in ignauo otio & fabulis consenescere: nisi quòd, vt dixi, carnis plerumque vitia sequantur hunc teporem, eò maiora validioraque, quo languor hic maior est, altioresque in homine radices egit. quod vbi euenit, nihil in eo, non dicam Religioso, sed nec Christiano dignum reperies.

Remedia.

ORationum, meditationum vsus frequentior, piorum librorum, vitarumque Sanctorum frequentata lectio: neque credi potest quantum exempla in imitationem possint. puerorum enim virginumque ignes calcantium, tormentis tanquam

ros in ambulantiū, pœnas tanquam mensarum delicias amplectentium, cogitationes, quem non teporem pellant? iam Christi Domini passio, calentes lacrymæ, fusus sudor, sparsus sanguis, immitia verbera, corona spinea, immania vulnera, clavi, crux, lancea, quid non poterunt in religioso pectore, si serio frequententur?

Mortificationum deinde, Sacramentorum, ac confessionis vsus solito maior: consultissimumque fuerit fortibus pœnitentiis tanquam immixtis ignibus teporem pellere. validissima enim remedia sunt quæ à sensibus petuntur. magnus ille est, qui nusquam pepercit sibi: prudens, qui in se punit quod in alio displicet: fortis, qui pœnarum metu ad magna se cogit.

Spiritualium exercitiorum crebrior repetitio; frequens vsus piarum apud Deum aspirationum, maximeque earum, quæ aut in amorem illius, aut in laborem expræmiorum aut pœnarum magnitudine impellunt, mentemque ad duriora ac diuina prouocant, auocant à suauibus & perituris. quæ si frequententur, tanquam perpetuis flammis inardescit animus, ac tanquam suppositis ignibus æstuant præcordia Deo plena. quibus accensus non facile intepefcit animus.

S 3

Dili-

Diligens examen orationum, ac meditationum factarum, seriatimque negligentiarum distractionumque in illis disquisitionum. Serium deinde emendationis propositum, excitationesque pellendæ tepiditati idoneæ. Neque satis fuerit in eo qui tepore hoc oppugnatur, si bis per diem examen instituat. iteret frequenter, post Sacram, Horas, pias lectiones, conciones, catechizationes, prolixiora colloquia, studia. Incredibile est quantum breuia hæc examina, mentem sibi præsentem contineant, quantum animent; dum & lapsus suos & pericula intuetur, & fortibus se ipsum propositis ad magna exacuit.

Frequens consideratio diuinæ præsentia, magnitudinis illius, potentia, scientia. hæc qui propius considerabit, facile teporem exuet inimicum Deo.

Iuuabit etiam in terrorem cogitatio iudicantis Dei, incertitudinis vitæ, æternarum pœnarum, paratorumque cælo præmiorum. vtriusque enim æternitas vehemens calcar est fortiter audèdi & explèdi.

Proderunt etiam frequentatæ per diem cogitationes, Omnem diem primum, omnem vltimum esse; illum in ardorem, hunc in terrorem. & magnorū illud, Quare venisti? quis instituti finis?

Com-

Commodorum deinde incommodorumque discussio, quæ aut ex ardoribus, aut tepore nascuntur, non poterit non ingenti spe bonorum, malorumque metu, mentem accendere ac terrere, teporemque omnem excutere. verè Prosper: *Sicut* ^{Sent.} *corpori noxium est, corpoream escam non posse* ^{112.} *percipere; ita animo periculosum est, spirituales delicias fastidire.*

Causam denique teporis consultissimam fuerit inuestigare, inuentamque valida manu euellere. neque sanè quidquam facilius quam repertam pellere: qua etiam ignorata, nihil solidi sperandum est. cum ab huius cognitione omnis victoriæ spes pendeat. & principiis maximè inuigilandum est. maximè cum in hoc vitio à tenuissimis & que propè sensum omnem fugiunt, quasi per insensiles gradus ad extrema ducamur, eorum more qui per præcipitia labuntur, qui non antè desinunt quam ad ima variis infelicibusque volutionibus deuenerint. initiis proinde fortiter insistendum, ne in medio infortunatissimarum volutationum serò remedia cogitemus, cum non teporè tantum sed & nauream ac spiritalium contemptum imbiberimus. Iam cum hostibus vndique cingamur callidis audacibusque, non tepenti-

bus consiliis opus est. domesticam patimur carnem, quæ nullam oppugnationibus moram concedit: ambientem mundum, ludentem, blandientem, allicientem, multa promittentem: insurgentem crudeli, effera, subdolaque simul infestatione demonem, singula vigili cura obeuntem, ac in omnem momento omni perdendi occasionem intentum. quo magis tantis domi forisque hostibus in æternis nocendi excubiis stantibus, ignavia teporeque pulso, inuigilandum quaqua parte salutis est. nusquam indormiendum. omnia etiam tuta circumspicienda, metuenda: nusquam, nunquam arma ponenda, ne hostili pateamus ferro, ne insidiis, ne in gloria tandem exitu tepentem pigramque vitam signemus. Et sanè turpe est Religiosum, ab opum, honorum, voluptatumque amatoribus vinci: quos ingenti ardore alacritateque ad summa vitiorum tendere videmus, non sudoribus, non sanguini parcentes. & quid non audent auida humanarum fors hoc momento periturarum rerum sitis? quanto molimine in breui peritura insurgit; cum audaci calcatu per contemptum etiam vitæ ad ruitura vota sua pergat? Turpissimum verò tantis illis æstibus in momentanea hæc insurgentibus, Religiosos

giosos beata æternitate propofita, ad cælorum non peritura præmia, ignauo protrudi potius quàm progredi greflu. quid hic fperet, nifi qualia ab ignauo pectore exspectanda funt, post grauem nimirum cum euangelici talenti foffore, Domini reprehentionem, pœnarum æternitatem?

Temporis autem ferè hæ cauffæ. I. Conſuetudo è ſæculo in Religionem deportata, quæ in naturam abiit. hæc valido frequenti què conatu, ac quaſi flatu prouocatis ſopitis ignibus, & ſæcularium adhuc cogitationum cinere tectis, contrariis què conſuetudinibus pellenda erit.

2. Naturalis quædam animi inconfantia. qua nulli certæ rei inhærentes, ad varia ſemper manum protendimus, nouorum auidi, veterum pertæſi: omnia nimirum tentafſe iuuat, cum vna ferè veritas virtus què gradientur via; dubia ſemper error, ſui conſiliorum què ignarus.

3. Defectus bonæ voluntatis. quæ vna potentiffima ſpiritualium omnium profectuum cauffa eſt. excitanda illa erit Chriſti Sanctorum què exemplis, pœnis, præmiis, æternitatis vtriuſquè.

4. Imprudens & ſupra vires feruor, violento molimine exprefſus; qui ferè in languorem degenerat, cum indifcreto conatu

tu robur omne paulatim exeritur, vires
que vniuersim concidunt, totaque valetu-
do eneruatur, nec se ad magna potest ex-
tendere, intempestiuis ardorem labori-
bus fracta. prudentia corrigendum hoc
malum, & sapiente Superiorum ductu.

5. Domesticæ disciplinæ neglectus. cum
temporis languorisque omnis, coniuuentia
excessuum, mater fit: qui Superiorum vi-
gili cura emendandus. vetus enim illud
verum, Vbi rigor, ibi vigor. si prudenti Su-
perioris manu ducatur, ne nimius rigor
in seueritatem labatur, inde in animorum
alienationem, & odia.

6. Laboris fuga, otij amor. vellemus ni-
mirum, sed labore terremur. extimulan-
da proinde voluntas erit potentibus ti-
moris Dei, & infelicis æternitatis stimulis.

7. Institutionis, & boni exempli in Su-
periore defectus. doceat; plus tamen re-
bus, quàm verbo, & imitatores habeat.
nam vel solo rubore sequentur præeun-
tem.

8. Insurgentium difficultatum metus.
qui ad infima abiicit, terret à magnis. ex-
pellendus ille, propositis fortibus in vro-
que sexu in prima iuuentute exemplis,
præmiorumque magnitudine.

9. Pusillanimitas. quæ è diuinæ prote-
ctionis

tionis & auxiliij diffidentia nascitur. hæc
ingentibus Christi sponsonibus, omnium-
que atate testatissimis exemplis depel-
lenda erit. animusque ad æterna & magna
erigendus, ingenti que in Deum fiducia
excitandus.

10. Neglectus minimorum. sunt enim
hæc tanquam flabra ignem prouocantia,
tanquam ligna flammaram & calorum
materies, tanquam pulueres qui densati
prospectum adimunt, tanquam raræ nu-
beculæ, quæ compactæ noctem inducunt,
lumen adimunt.

11. Profusa passim loquendi licentia.
qua ferè hauriuntur que internum æstum
minuunt, profunditurque omnis animi ca-
lor. in cuius locum tepor succedit, & ge-
nerosi antè pectoris languor.

12. Nimia ad externa effusio. restringē-
da hæc erunt, & excitandus solitudinis cæ-
lestiumque amor, vitæ breuitate æternita-
teque proposita. quod si obedientie impe-
rio implicamur externis; frequentibus re-
petitisque per diem piis aspirationibus,
mens indissociabili quasi quodam nexu,
iungenda Deo: temporaliaque negotia,
diuinorum incentiuus farcienda erunt. ne
his destitutus animus, diffluat in pulue-
rem.

Quo-

*Bern. de
conuers.
ad cle-
ricos,
cap. 30.*

Quoties denique deuotionis feruor in-
teperit, consultum fuerit illud B. Ber-
nardi grata memoria repetere: *Non sunt
condigna passiones huius temporis ad culpam
præteritam quæ remittitur, ad gratiam præsen-
tem quæ immittitur, ad inferni pœnam quæ
euaditur, & ad gloriam futuram quæ repromit-
titur.*

CAPVT VI.

Mortificationis neglectus.

E Quo simul omnia propè mala nasci
videmus. Neque cum immortificata
hac affectuum ratione, castitatis, pauper-
tatis, obedientiæ obseruatio, aut solida
aliqua virtus consistere, aut in uocatione
constantia sperari prudenter potest. diu
fortè in alta permittitur pace, nec bella
sentit, aut inimicas experitur acies; con-
tinebit se intra modestiæ, ac quasi virtutis
limites: at ubi insurrexerit hostis, nec
minis tamen, sed conferto fortiter pede,
armis & ferro inassuetum malis pectus ag-
gressus fuerit; cadent animi, labascent ge-
nua, & ferè antè succumbet, quàm verbe-
ra senserit, adeoque ad solas etiam hosti-
les expallescet minas, & victorem agno-
scet, cuius non expertus est dexteram.

Ti.